

**TAL
TECH**

NIISKUSE VÄLJAKUIIVAMINE TERASPAANEELIST

TARGO KALAMEES
KRISTO KALBE
HUBERT PIIKOV

Teadmistepõhine ehitus 2020
02.09.20

Teraspaneel – plekk / soojustus / plekk

- Pikkus kuni 13,5 m, tüüpiline 6 – 10 m
- Paksus: 100, 125, 150, 175, 200, 200+, and
- Soojustus:
  - Min. vill,
  - Polüisotsüanuraatvaht
  - Polüuretaan,
  - Vahtpolüstüreen.
- Teraslehtede paksus 0,4 – 0,7 mm
- Komposiitkonstruktsioon, mis saadakse erinevate materjalide kokkuliimimise teel. Paneeli tehnilised omadused tagab konstruktsiooni osade koostöö.

Soojuslik ja niiskuslik käitumine

- Üldiselt päris hea ja universaalne tarind, kui
  - Ehitatakse kuival ajal,
  - Liitekohad ei lase vett läbi.

$$\Psi = 0.12 \text{ W/m}$$

$$\Psi = 0.00 \text{ W/m}$$

$$\Psi = 0.02 \text{ W/m for 100 mm}$$

and 0.008 W/m for 200 mm

Soojuslik ja niiskuslik käitumine

- Üldiselt päris hea ja universaalne tarind
  - Ehitatakse kuival ajal,
  - Liitekohad ei lase vett läbi,

Soojuslik ja niiskuslik käitumine

- Üldiselt päris hea ja universaalne tarind
  - Ehitatakse kuival ajal,
  - Liitekohad ei lase vett läbi,
  - Materjal on ladustatult kaitstuna.

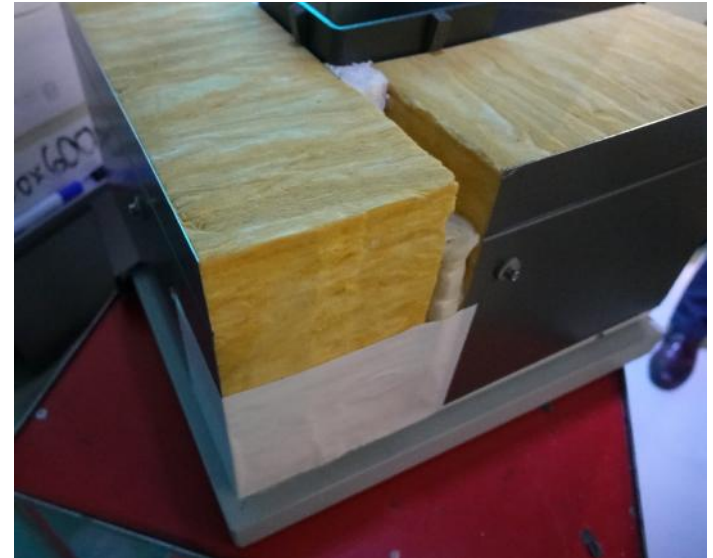
Võimalikud tagajärjed probleemidele

- Kui ehitusprotsessis on puudujääke,
- Ei ole ehitatud vastavalt ehitusprojektile, puudub tööprojekt,
- Ehitamisel ei ole tagatud ega kontrollitud ehitustoodete nõuetekohast kasutamist, ...

Niiskusturvalise ehitamise lahendused

- Niiskusturvalise ehitamise lahendused
  - Kaitstuna ladustamine,
  - Servakaitseks teip,

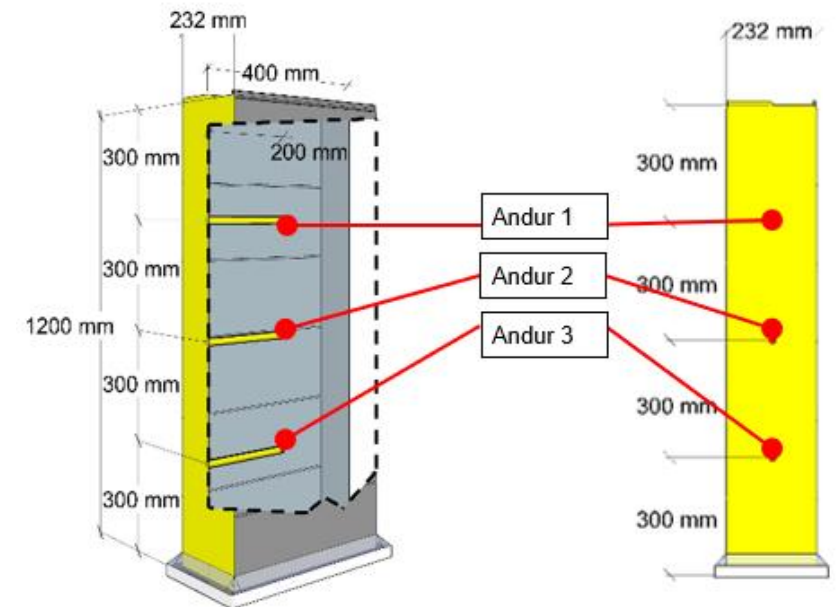

Uuringu eesmärk

- Soojustuse märgumise riski ja kuivamispotentsiaali hindamine,
- Erinevate teipide mõju analüüsimine liigniiskuse väljakuivamisele.

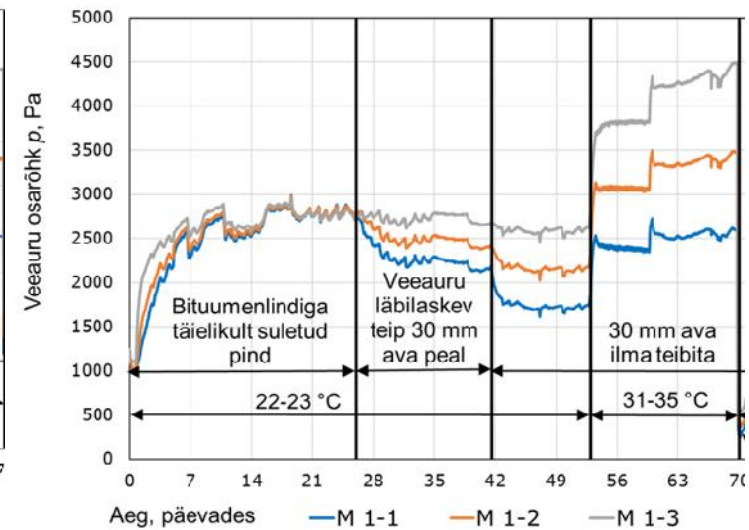
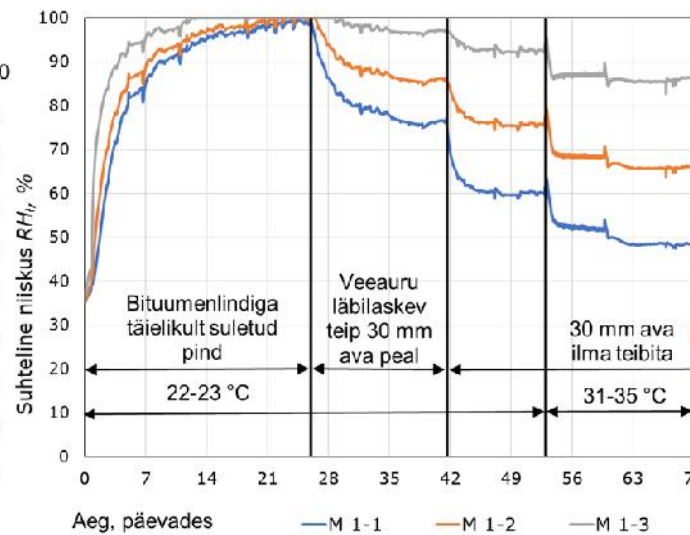
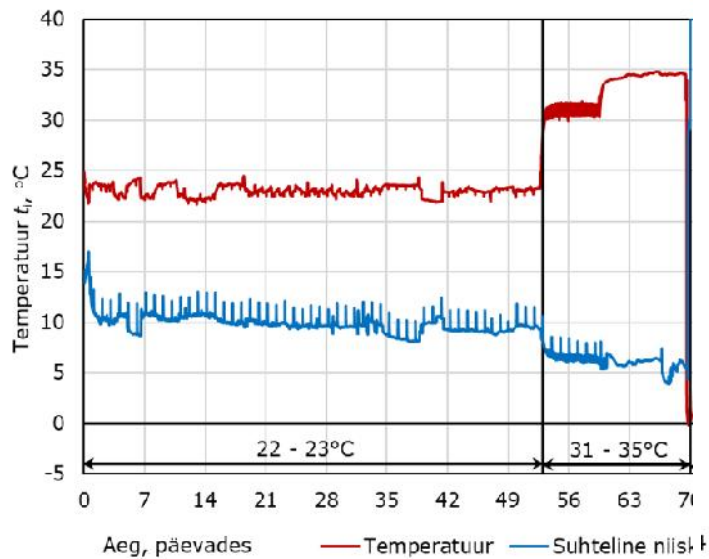
Metoodika

- Objektikülastused,
- Laborimõõtmised TTÜ nZEB testhoones,
- Arvutusmudeli (Delphin) kalibreerimine,
- Soojus- ja niiskuslevi modelleerimine ja kuivamispotentsiaali hindamine.

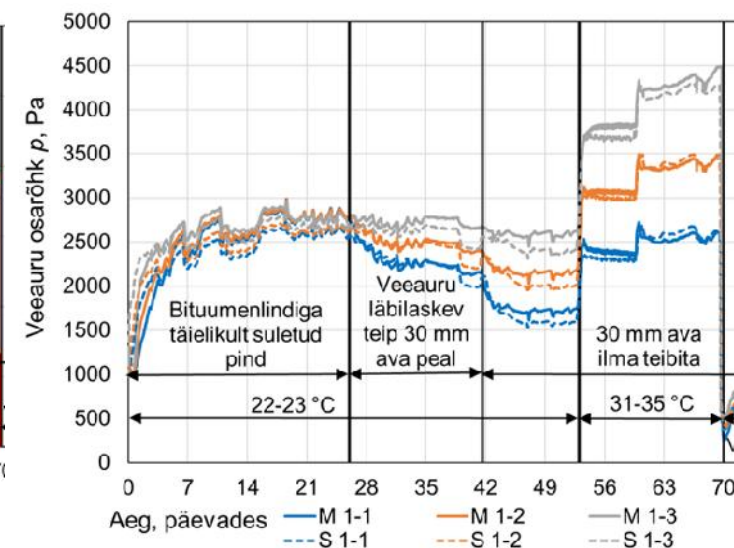
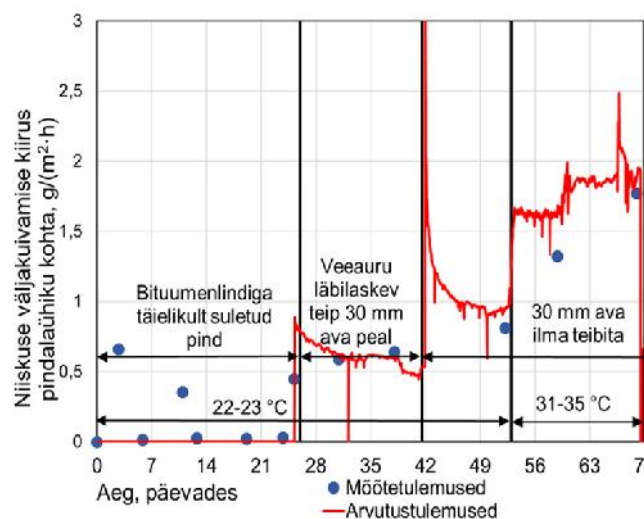
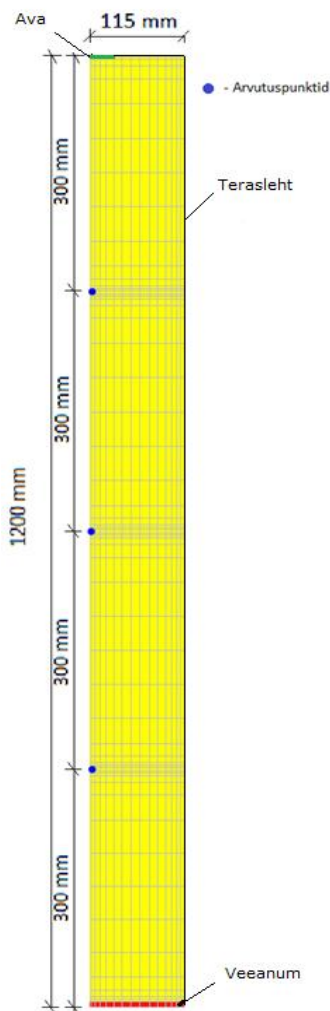
Tulemused - Laborimõõtmised

- Ääretingimused
- Katselised tulemused
- t , p , RH , g

Tulemused – arvutusmudeli kalibreerimine

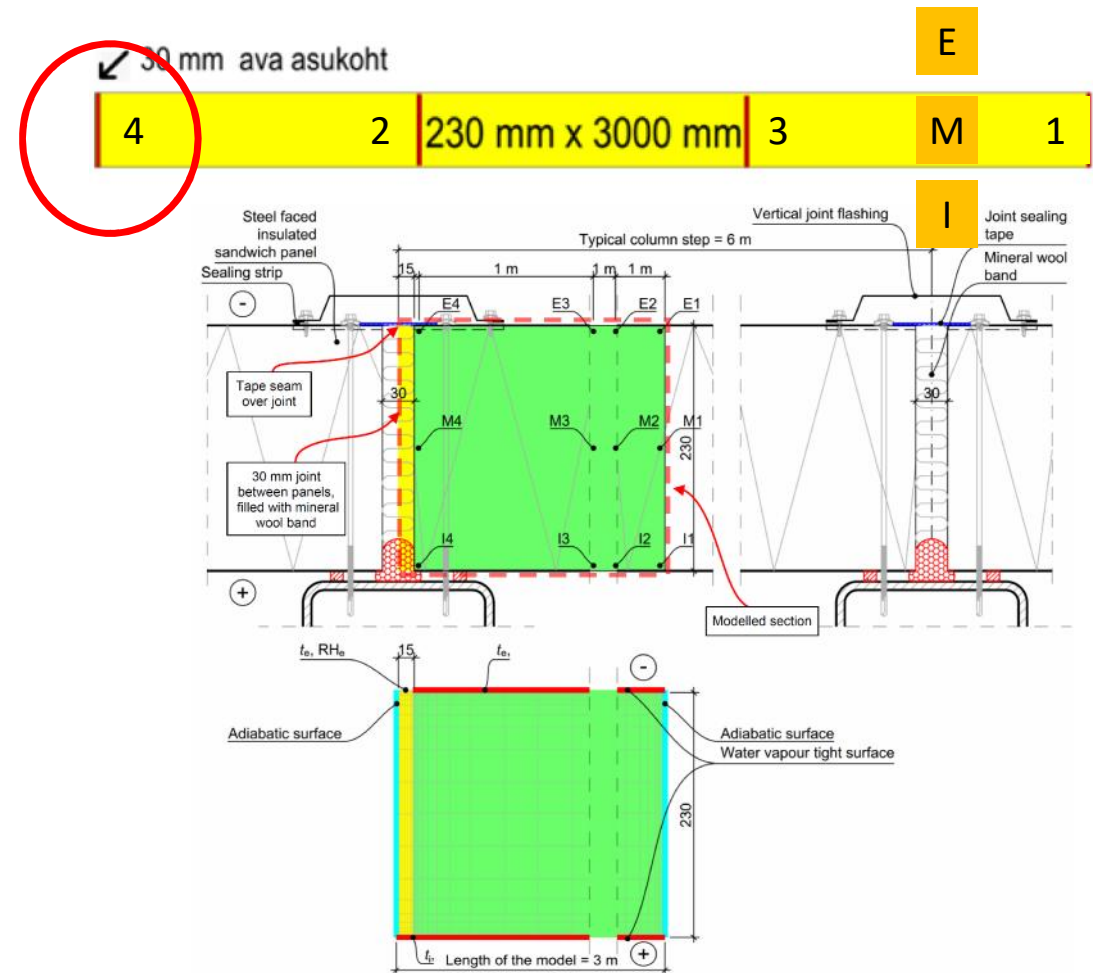
- Arvutustulemused jälgendavad hästi mõõtetulemusi – arvutusmodel on usaldusväärne

Reaalses tingimustes niiskuse väljakuivamine

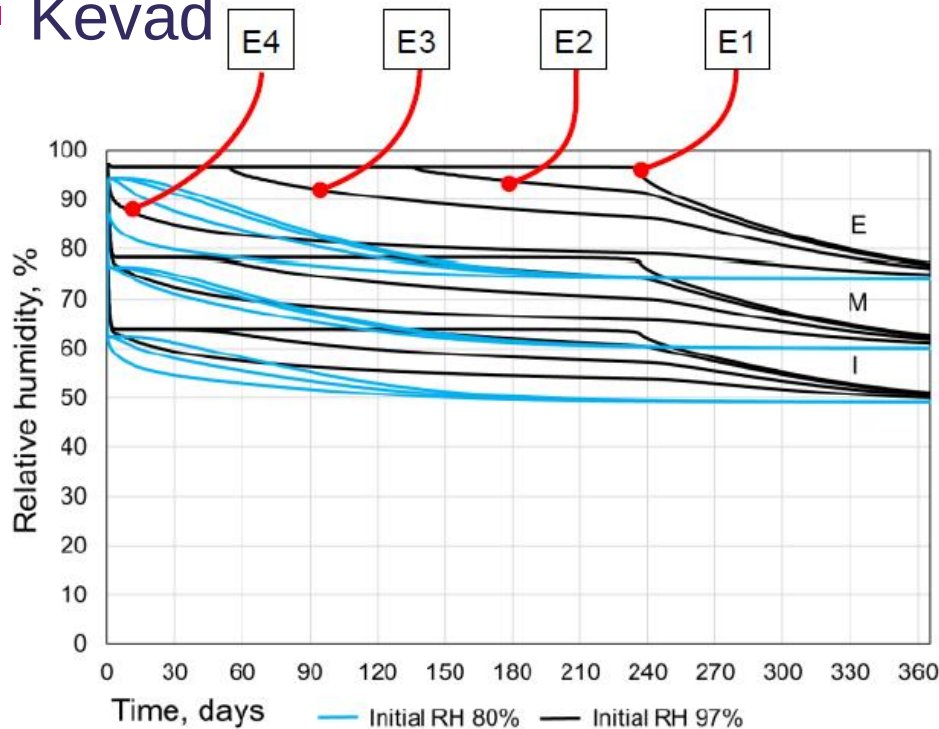
- Paneeli tüüpiline pikkus 6m
- Reaalne kliima, keskmistatud hooajale

Month	Temperature, °C		Relative humidity, %	
January	-7.5	-4.4	92	93
February	-5.0	-4.4	90	93
March	-1.8	4.3	85	70
April	4.9	4.3	60	70
May	9.6	4.3	64	70
June	12.2	14.5	68	75
July	15.5	14.5	78	75
August	15.7	14.5	79	75
September	11.5	5.2	88	91
October	4.8	5.2	90	91
November	-0.7	5.2	94	91
December	-0.8	-4.4	98	93

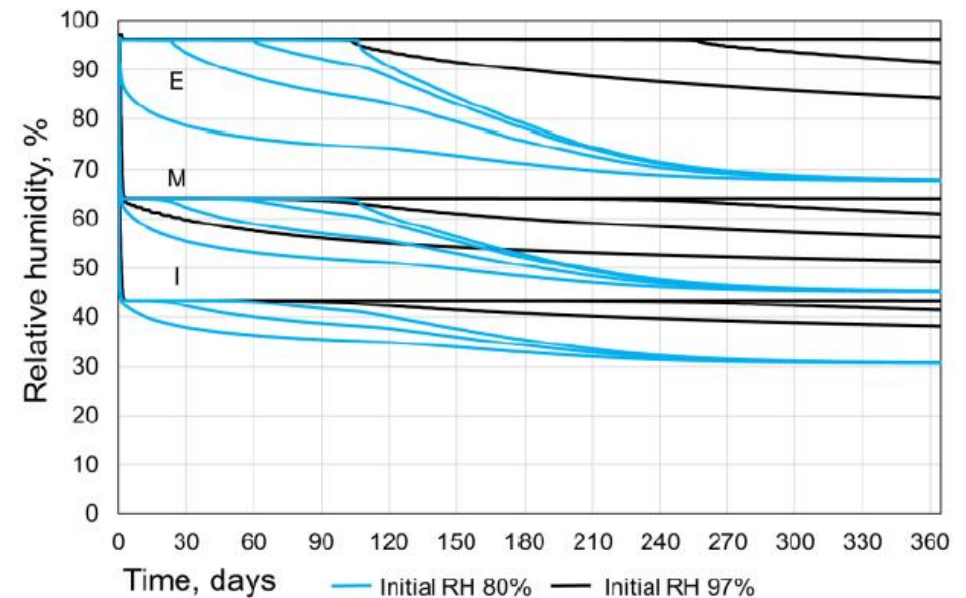
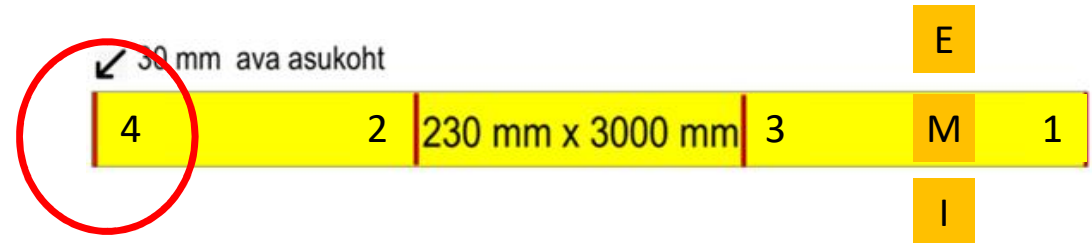

Reaalses tingimustes niiskuse väljakuivamine

- Suvi
- Kevad

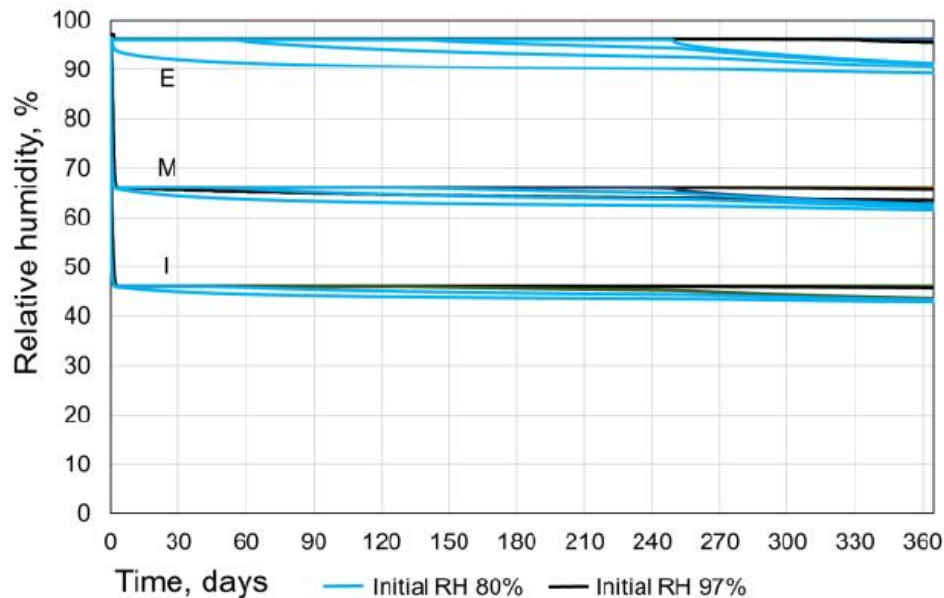
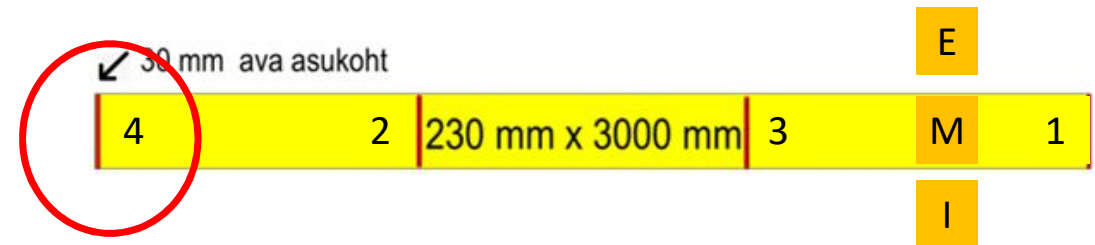
t_e 14.5 °C, RH_e 75%, t_i 20 °C (summer)

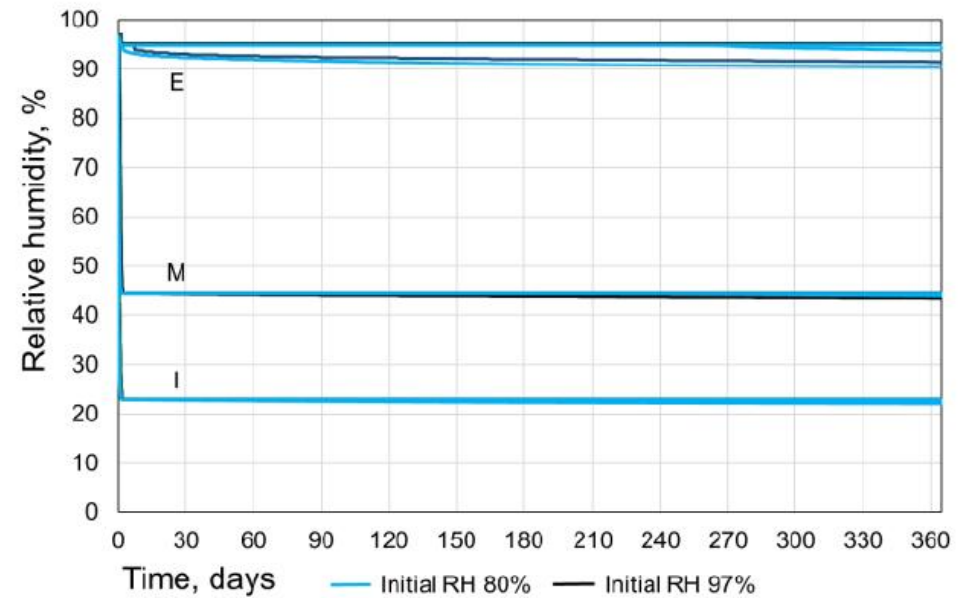
t_e 4.3 °C, RH_e 70%, t_i 17 °C (spring)

Reaalses tingimustes niiskuse väljakuivamine

- Sügis
- Talv

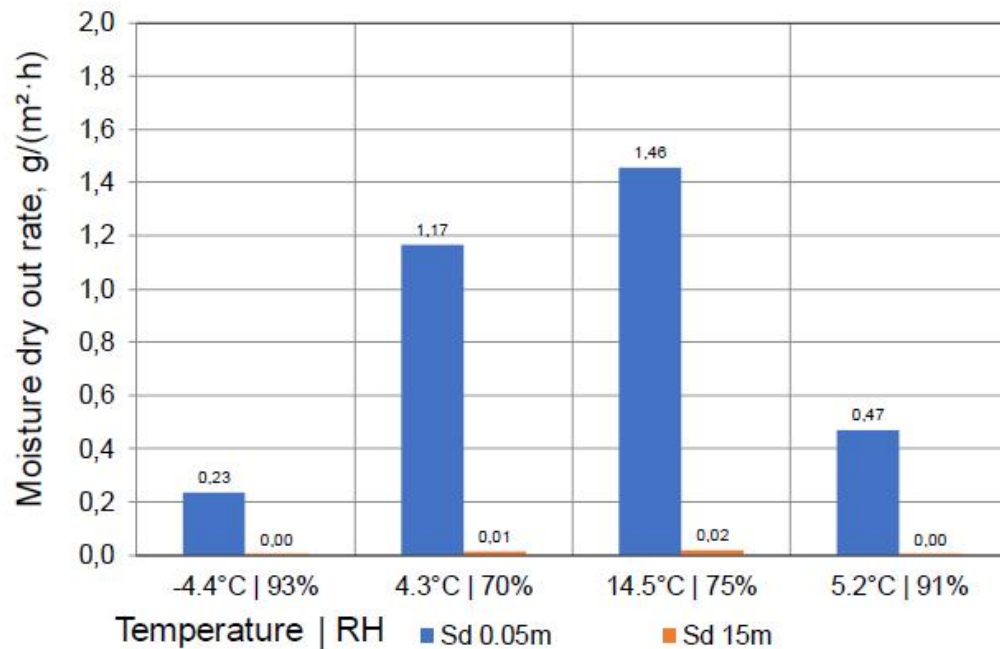
t_e 5.2 °C, RH_e 91%, t_i 17 °C (autumn)

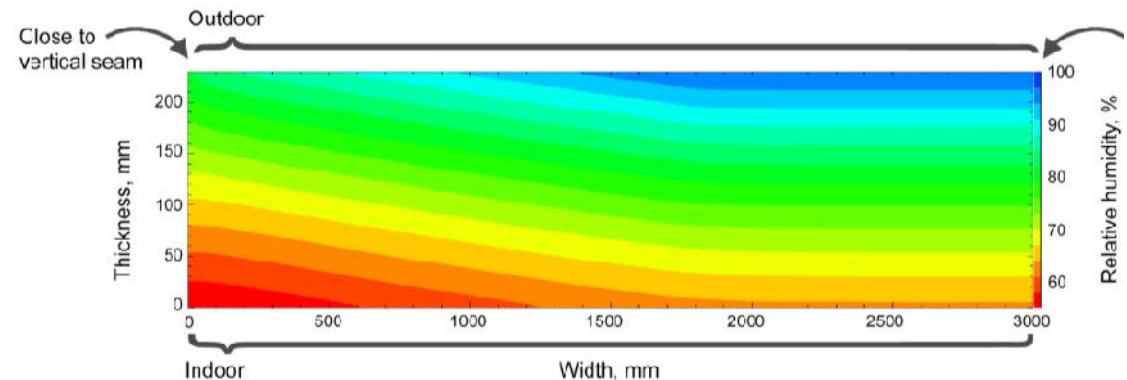
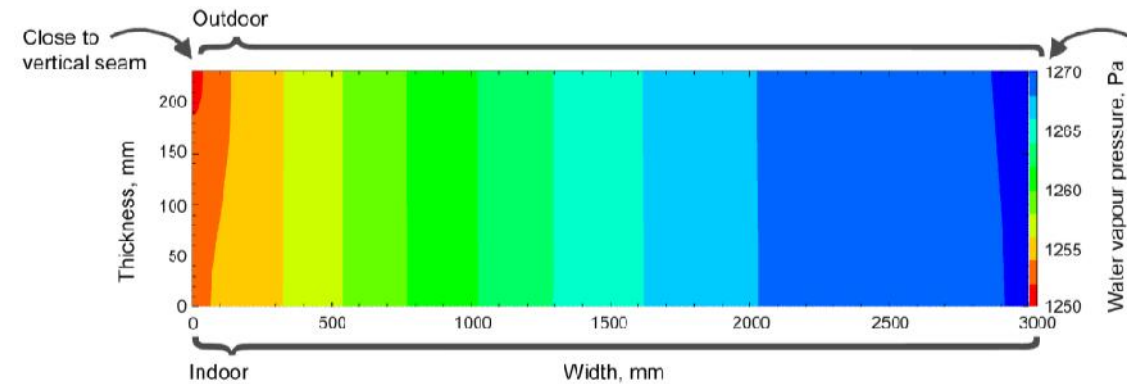
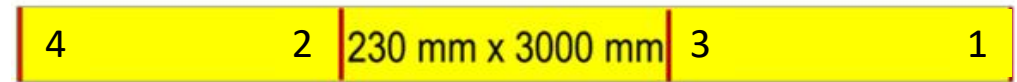
t_e -4.4 °C, RH_e 93%, t_i 17 °C (winter)

Reaalsetes tingimustes niiskuse väljakuivamine

- Väljakuivamine on väga aeglane 2–3 g/päevas

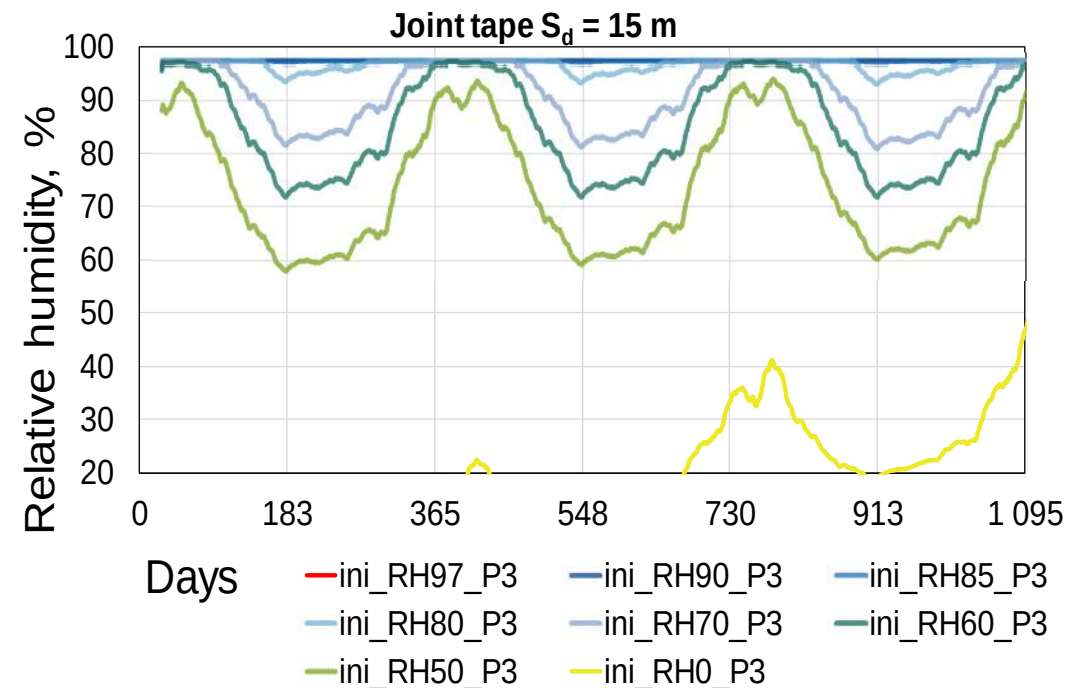
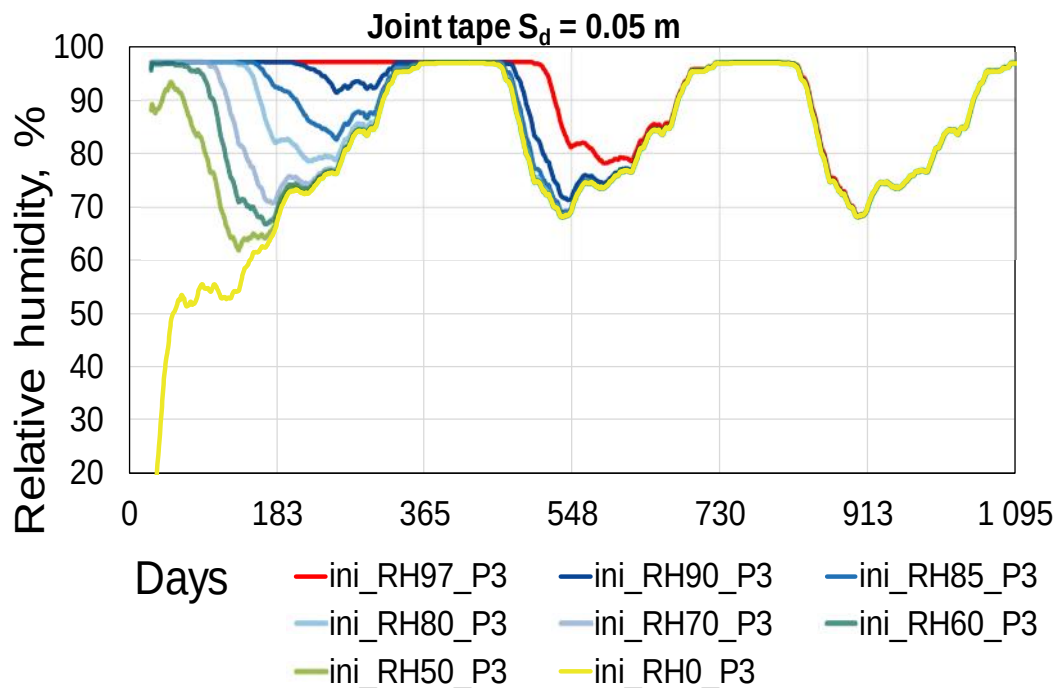
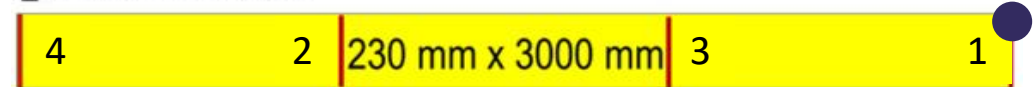
30 mm ava asukoht

Reaalses tingimustes niiskuse väljakuivamine

- Teibi mõju – välispinna teip peab olema veeauru hästi juhtiv

30 mm ava asukoht

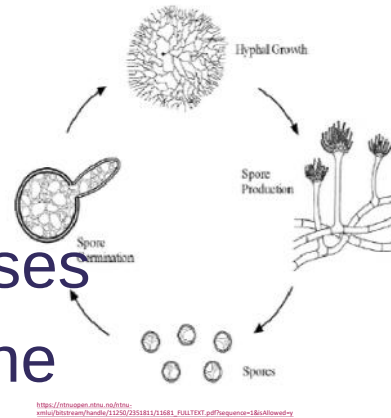
Niiskusliku toimivuse kriteerium

- Korrosioon
- Pleki ja villa liimi lagunemine

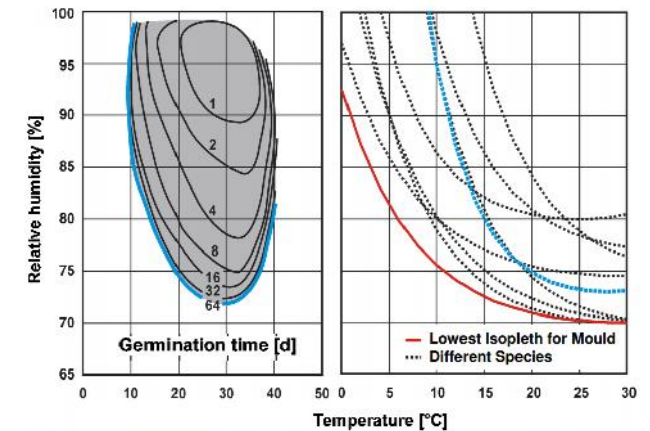

Niiskusliku toimivuse kriteerium

- Korrosioon
- Pleki ja villa liimi lagunemine
- Mikrobioloogiline kasv soojustuses
- Soojustuse omaduste muutumine

Development of the Lowest Isoleth for Mould (LIM)

<http://www.wufi.no/workshop-08/WUFI-BIO-Englisch.pdf>

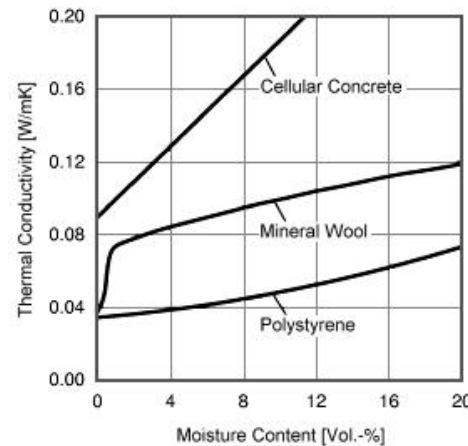
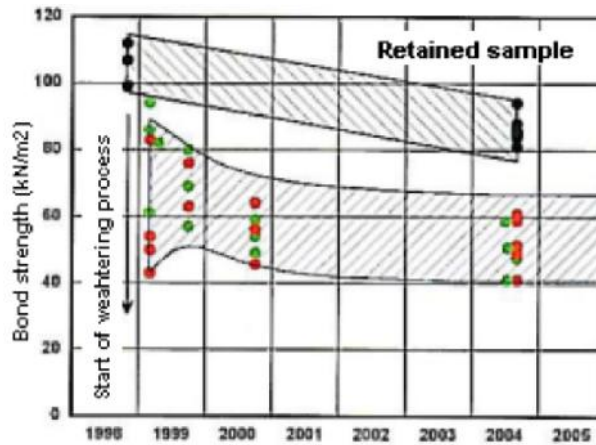

Table 1. Mold Growth Index for the Experiments and Modeling

Index	Growth Rate	Description
0	No growth	Spores not activated
1	Small amounts of mold on surface (microscope)	Initial stages of growth
2	<10% coverage of mold on surface (microscope)	—
3	10%–30% coverage of mold on surface (visual)	New spores produced
4	30%–70% coverage of mold on surface (visual)	Moderate growth
5	>70% coverage of mold on surface (visual)	Plenty of growth
6	Very heavy and tight growth	Coverage around 100%

<https://research.tuni.fi/rakennusfysiikka/suomalainen-homemalli/>

Järeldused

- Suurim niiskus paneeli keskel, välispinnal;
- Paneeli sattunud niiskus püsib seal kaua, väljakuivamine on väga aeglane;
- Paneeli pleki soojustuse poolne korrosioonikaitse on oluline;
- Ehituse ajal on oluline jälgida, et liigniiskus ei satuks paneeli; soojustuse kaitseteip eemaldatakse vahetult enne paneeli paigaldust.
- Veeauru läbilaskva teibiga (S_d 0,05m) on niiskuse väljakuivamine pinnaühiku kohta:
  - 2 korda ning veeauru takistava teibiga (S_d -väärtus 15m)
  - 20 korda väiksem kui teibita olukorras.